

Зубков Руслан Сергійович, доктор економічних наук, професор кафедри підприємництва, управління та адміністрування, (0512) 30-27-98, naukaua82@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8894-5724

*Миколаївський інститут розвитку людини університету «Україна»
вул. 2-га Військова, 22, м. Миколаїв, Україна.*

Скупський Руслан Миколайович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, управління та адміністрування, (0512) 30-27-98, skuruslan@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-1522-6101

*Миколаївський інститут розвитку людини університету «Україна»
вул. 2-га Військова, 22, м. Миколаїв, Україна.*

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Анотація. *Визначено основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість аграрного сектору економіки. Проведено аналіз основних чинників, що впливають на інвестиційний клімат, зокрема політичних, економічних, соціальних, технологічних, інфраструктурних та екологічних аспектів. Визначено роль держави у формуванні сприятливих умов для залучення інвестицій, зокрема через удосконалення законодавчої бази та підтримку інноваційних рішень агропродовольчої сфері. Досліджено динаміку надходження капітальних та прямих іноземних інвестицій в аграрний сектор України в останній період. Обґрунтовано напрямки покращення інвестиційної привабливості аграрного сектору України, через удосконалення земельного законодавства, введення нових фінансових інструментів та адаптацію українського законодавства до європейських стандартів*

Для покращення інвестиційного клімату в агропродовольчій сфері необхідні комплексні заходи, включаючи реформування законодавства, державну підтримку, інвестування у новітні технології та розвиток інфраструктури. Лише за таких умов аграрний сектор зможе реалізувати свій інвестиційний потенціал і стати важливим драйвером економічного зростання країни. Успіх цих заходів залежить від спроможності влади, бізнесу та суспільства взаємодіяти для створення стабільних та сприятливих умов для інвестицій.

Ключові слова: *інвестиція, інвестиційна привабливість, аграрний сектор, агропродовольча сфера, інвестиційний потенціал, державна підтримка, прямі іноземні інвестиції.*

Zubkov Ruslan, Doctor of Economics Sciences, Professor of the Department of Entrepreneurship, Management and Administration; tel.: (0512) 30-27-98; e-mail: naukaua82@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-8894-5724

*Mykolaiv Institute of Human Development University "Ukraine"
22, 2-ha Viiskova St., Mykolaiv, Ukraine*

Skupskiy Ruslan, Doctor of Economics Sciences, Professor, Head of the Department of Entrepreneurship, Management and Administration, (0512) 30-27-98, skuruslan@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-1522-6101

*Mykolaiv Institute of Human Development University "Ukraine"
22, 2-ha Viiskova St., Mykolaiv, Ukraine*

MODERN ASPECTS OF INVESTMENT CLIMATE FORMATION IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY

Abstract. *The attractiveness of investment in the agricultural sector is an important aspect of Ukraine's economic development, as it not only ensures food security but also has significant potential for growth and modernization. With its fertile land and favorable climatic conditions, Ukraine's agricultural economy can become a powerful engine for attracting foreign investment, which will help increase productivity and competitiveness. The purpose of the study is to comprehensively analyze the factors that affect the investment potential and attractiveness of Ukraine's agricultural sector and to identify ways to improve them in the face of current challenges, through the development of practical recommendations for improving the investment potential of agri-food production, etc. The main factors affecting the investment attractiveness of the agricultural sector of the economy are identified. An analysis of the main factors affecting the investment climate, including political, economic, social, technological, infrastructure, and environmental, is carried out. The state's role in creating favorable conditions for attracting investment is determined, particularly by improving the legislative framework and supporting innovative solutions in the agri-food sector. The dynamics of capital and foreign direct investment in the agricultural sector of Ukraine in the recent period are studied. The author substantiates how to improve the investment attractiveness of the agricultural sector of Ukraine by improving land legislation, introducing new financial instruments, and adapting Ukrainian legislation to European standards.*

Comprehensive measures, including legislative reform, government support, investment in the latest technologies, and infrastructure development, are needed to improve the investment climate in the agri-food sector. Only under these conditions will the agricultural sector realize its investment potential and become an important driver of economic growth. The success of these measures depends on the ability of the government, business, and society to interact to create stable and favorable conditions for investment.

Keywords: *investment, investment attractiveness, agricultural sector, agri-food sector, investment potential, state support, foreign direct investment.*

Вступ. Аграрний сектор є ключовим елементом економіки України, що забезпечує не лише продовольчу безпеку, але й значний внесок у валовий внутрішній продукт (ВВП). Однак, незважаючи на потенціал, інвестиційна активність в цій галузі залишається низькою. Це зумовлено рядом факторів, які потребують детального аналізу. Аграрний сектор України характеризується великими площами сільськогосподарських угідь та різноманіттям продукції. За даними останніх досліджень, сільське господарство займає близько 14 % валової доданої вартості країни, а частка зайнятих у цій галузі складає понад 20 % від загальної чисельності населення, зайнятого економічною діяльністю. Проте, спостерігається негативна динаміка виробництва, зокрема скорочення обсягів як рослинницької, так і тваринницької продукції.

Інвестиційна привабливість аграрного сектору є важливим аспектом економічного розвитку України, оскільки цей сектор не лише забезпечує

продовольчу безпеку, але й має значний потенціал для зростання та модернізації. Аграрна економіка України, з її родючими землями та сприятливими кліматичними умовами, здатна стати потужним двигуном для залучення іноземних інвестицій, що, в свою чергу, сприятиме підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проте, незважаючи на наявність природних ресурсів і стратегічне розташування, аграрний сектор стикається з численними викликами, які обмежують його інвестиційну привабливість. Серед основних проблем можна виділити політичну нестабільність, недостатню правову базу для захисту інвесторів та нерегульованість ринку землі. Ці чинники створюють ризики для потенційних інвесторів і знижують їхню готовність вкладати капітал у сільське господарство.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми, на які спирається автор. Проблеми інвестиційної привабливості аграрного сектору активно досліджуються в наукових колах, оскільки вони мають ключове значення для забезпечення сталого розвитку цієї стратегічно важливої галузі економіки. Значний внесок у цю тему зробили такі вчені, як Стащук О., Деркач О., Лозовик В. [1], які у своїх роботах акцентують увагу на загальному стані інвестиційного клімату України. Дослідження Жовнірчика Я. Ф. та Гусєва В. О. [2] присвячені удосконаленню механізму формування інвестиційного клімату у сфері агропромислового комплексу України. У контексті залучення іноземних інвестицій важливими є дослідження Панкової Л. І. та Камалової-Кутинець О. М. [3], які аналізують тенденції та перспективи інвестування в умовах економіки війни. Роботи Маргасової В. та Вдовенка Н. [4] акцентують увагу на інвестиційному забезпеченні розвитку аграрного сектору з урахуванням структурних змін для груп суспільних інтересів. Особливу увагу до інноваційного розвитку аграрних підприємств приділяє Людвік І. І. [6] у своїх дослідженнях. У контексті воєнного стану важливими є дослідження Михайлик О. М. та Бірак Є. В. [7], які аналізують інвестиційно-

інноваційну діяльність підприємств у складних умовах. Також важливим є дослідження Аверчевої Н. О. та Єфремова А. О. [10], які аналізують економічний потенціал впровадження екоінновацій у сільському господарстві Півдня України. Ці дослідження свідчать про зростаючу увагу до інвестиційних та інноваційних рішень, які можуть суттєво змінити обличчя аграрного сектору в Україні. Вони надають важливі рекомендації для розробки стратегій збільшення інвестиційної активності та підвищення конкурентоспроможності галузі.

Виділення невирішених раніше частин проблеми, яким присвячена означена стаття. Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених інвестиційній привабливості аграрного сектору України, залишаються невирішеними або недостатньо вивченими певні аспекти цієї проблеми. Таким чином, хоча існуючі дослідження надають важливий теоретичний та практичний базис для аналізу інвестиційної привабливості аграрного сектору, залишається ряд невирішених або недостатньо вивчених питань. Ці аспекти потребують подальшого наукового дослідження та практичного вирішення для забезпечення сталого розвитку аграрного сектору України. Особливу увагу слід приділити впливу глобальних трендів, регіональним особливостям, цифровій трансформації та ролі держави у формуванні сприятливого інвестиційного клімату.

Метою даної статті є комплексний аналіз факторів, які впливають на інвестиційний потенціал та привабливість аграрного сектору України, та визначення шляхів їх підвищення в умовах сучасних викликів. Для досягнення цієї мети поставлені такі завдання: Дослідити основні чинники, що формують інвестиційний клімат у сільському господарстві, зокрема економічні, політичні, правові та соціальні аспекти. Проаналізувати існуючі бар'єри та ризики, які стримують залучення інвестицій у аграрний сектор, з урахуванням специфіки діяльності в умовах війни та постконфліктного відновлення. Виявити невирішені аспекти проблеми, зокрема регіональні особливості інвестиційної привабливості, роль глобальних екологічних трендів та ESG-критеріїв, а також механізми захисту прав інвесторів. Оцінити потенціал цифрових технологій та інновацій для підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору та залучення інвестицій. Розробити практичні рекомендації щодо покращення інвестиційного потенціалу,

зокрема через реформування законодавства, розвиток інфраструктури та створення механізмів державної підтримки. Результати дослідження спрямовані на формування науково обґрунтованих підходів до збільшення інвестиційної активності в аграрному секторі, що забезпечить його стале функціонування та розвиток у довгостроковій перспективі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливим аспектом є необхідність модернізації технологій та інфраструктури в аграрному секторі. Багато підприємств використовують застарілі методи виробництва, що негативно впливає на їхню ефективність і прибутковість. Інвестиції в новітні технології та інноваційні рішення можуть суттєво поліпшити ситуацію, проте для цього потрібні чіткі державні програми підтримки та стимулювання.

Крім того, роль держави у формуванні сприятливого інвестиційного клімату є критично важливою. Необхідно розробити комплекс заходів, спрямованих на покращення законодавчої бази, забезпечення стабільності економічної політики та активізацію співпраці між державними органами та приватним сектором. Лише за таких умов аграрний сектор зможе стати привабливим для інвесторів, що в свою чергу забезпечить сталий розвиток економіки країни [8, 12]. Розглянемо основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість аграрного сектору України табл. 1.

Таблиця 1 – Основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість аграрного сектору України

Категорія	Підкатегорія	Опис
Політичні та правові чинники	Політична стабільність	Нестабільна політична ситуація, зокрема військові конфлікти, негативно впливають на довіру інвесторів. Відсутність чіткої політики щодо аграрного сектору також знижує привабливість.
	Законодавче регулювання	Непередбачуваність у законодавстві, особливо в питаннях власності на землю та природні ресурси, створює ризики для інвесторів.
Економічні чинники	Макроекономічна стабільність	Високий рівень інфляції, девальвація національної валюти та нестабільність фінансових ринків знижують інвестиційну активність.
	Податкова політика	Часті зміни в податковій системі та високі податкові ставки можуть стримувати інвестиції. Наявність пільг для аграрних підприємств може підвищити їх привабливість.

Соціальні чинники	Кадровий потенціал	Рівень освіти та професійної підготовки робочої сили впливає на ефективність аграрних підприємств. Наявність кваліфікованих кадрів є важливим фактором для залучення інвестицій.
Технологічні чинники	Інновації та технології	Використання сучасних технологій у виробництві може суттєво підвищити продуктивність і конкурентоспроможність аграрного сектору. Інвестори зацікавлені в підприємствах, які впроваджують новітні технології.
Інфраструктурні чинники	Розвиток інфраструктури	Наявність якісної транспортної та логістичної інфраструктури є критично важливою для ефективного функціонування аграрного сектору. Поганий стан доріг та недостатня логістика можуть стримувати інвестиції.
Екологічні чинники	Кліматичні умови	Зміни клімату і пов'язані з ними ризики (посухи, повені) можуть суттєво вплинути на стабільність аграрного виробництва та, відповідно, на інвестиційну привабливість.

Джерело: узагальнено авторами.

Таким чином як видно з таблиці основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість аграрного сектору України, можна розділити на кілька категорій: політичні та правові чинники, економічні чинники, соціальні чинники, технологічні чинники, інфраструктурні чинники та екологічні чинники.

Політична стабільність та законодавче регулювання мають значний вплив на довіру інвесторів, оскільки нестабільна політична ситуація та непередбачуваність у законодавстві створюють ризики для інвесторів. Економічні чинники, такі як макроекономічна стабільність і податкова політика, також впливають на інвестиційну активність через високий рівень інфляції, девальвацію національної валюти та часті зміни в податковій системі. Соціальні чинники, зокрема рівень освіти та професійної підготовки робочої сили, є важливим фактором для ефективності аграрних підприємств і залучення інвестицій [2, 8, 11].

Технологічні чинники, такі як використання сучасних технологій у виробництві, можуть значно підвищити продуктивність і конкурентоспроможність аграрного сектору. Інфраструктурні чинники, зокрема якісна транспортна та логістична інфраструктура, є критично важливими для

ефективного функціонування аграрного сектору, а недостатня інфраструктура може стримувати інвестиції. Нарешті, екологічні чинники, зокрема кліматичні умови, можуть суттєво вплинути на стабільність аграрного виробництва.

Ці фактори взаємопов'язані і потребують комплексного підходу для покращення інвестиційної привабливості аграрного сектору України. Розуміння їхнього впливу дозволяє формувати ефективну стратегію залучення інвестицій і розвитку галузі, що є ключовим елементом для її сталого розвитку та успішності.

За даними досліджень, у 2021 році Україна спостерігала значний приріст прямих іноземних інвестицій, які досягли 6687 млн доларів США. Проте у 2022 році через військові дії та економічну нестабільність обсяги інвестицій знову знизилися. У 2023 році відзначено позитивну тенденцію: за перші дев'ять місяців року в економіку України було вкладено 4095 млн доларів США, що свідчить про відновлення інтересу інвесторів.

За останні роки спостерігається зростання прямих іноземних інвестицій в аграрний сектор України. Зокрема, у 2021-2022 роках обсяги ПІІ значно перевищили показники попередніх років, що свідчить про зростаючий інтерес інвесторів до агропромислового комплексу. Незважаючи на військові дії та економічні труднощі, перший рік війни не призвів до значного скорочення прямих інвестицій. Це свідчить про стійкість аграрного сектора та його здатність адаптуватися до нових умов [6].

У 2019 році обсяг прямих іноземних інвестицій в аграрний сектор України становив приблизно 536,7 млн доларів США, що свідчить про збереження інтересу іноземних інвесторів до цієї галузі. Частка аграрного сектору в загальному обсязі прямих іноземних інвестицій в Україні складала близько 1,55 %.

У першому кварталі 2020 року інвестиції в аграрний сектор скоротилися на 35,3 %, досягнувши 7,0 млрд грн. Це свідчить про негативний вплив економічної ситуації на залучення капіталу.

Частка аграрного сектору в загальному обсязі прямих іноземних інвестицій залишалася невеликою, зокрема становила близько 536,7 млн доларів США на

початок 2020 року. Це відображає недостатню привабливість аграрного сектору для іноземних інвесторів порівняно з іншими галузями, такими як промисловість і торгівля.

2021 рік став важливим етапом для аграрного сектору України, оскільки він продемонстрував певні позитивні зміни в динаміці інвестицій, незважаючи на виклики, пов'язані з політичною та економічною ситуацією в країні. Аграрний сектор продовжував залишатися пріоритетним напрямом для інвесторів, враховуючи його стратегічне значення для економіки.

У 2021 році обсяг капітальних інвестицій в аграрний сектор України становив приблизно 49,1 млрд грн (близько 1,7 млрд доларів США). Це свідчить про зростання інвестиційної активності в порівнянні з попередніми роками [6].

Прямі іноземні інвестиції в аграрний сектор залишалися на рівні 536,7 млн доларів США, що підтверджує стабільний інтерес іноземних інвесторів до цієї галузі.

2022 рік став викликом для аграрного сектору України, що суттєво вплинуло на економічну ситуацію в країні. Незважаючи на ці труднощі, аграрний сектор залишався важливим елементом економіки, забезпечуючи значну частину експорту та продовольчу безпеку.

У 2022 році обсяг капітальних інвестицій в аграрний сектор становив 409660 млн грн, що на 264239 млн грн менше, ніж у 2021 році, або на 39 %. Це свідчить про значне зниження інвестиційної активності в умовах війни.

Прямі іноземні інвестиції в аграрний сектор залишилися на рівні приблизно 0,6 млрд доларів США, що демонструє певну стійкість інтересу інвесторів до цієї галузі попри загрози.

2023 рік став критично важливим для аграрного сектору України, оскільки країна продовжує відновлюватися після повномасштабного вторгнення Росії. Аграрний сектор, який є основою економіки, стикається з численними викликами, але також має потенціал для відновлення та залучення інвестицій.

У 2023 році аграрний сектор отримав 78,8 млрд грн банківських кредитів на розвиток своєї діяльності. З них 44,5 млрд грн було виділено за програмою

«Доступні кредити 5-7-9 %», що свідчить про активізацію інвестиційної діяльності в умовах війни.

Спеціалістами з розмінування було обстежено 274 тисячі гектарів сільськогосподарських земель, з яких 208 тисяч гектарів вже передано в користування аграрному сектору. Це важливо для відновлення сільськогосподарської діяльності на безпечних територіях.

Отже, за даними досліджень, Україна пережила значні зміни щодо обсягу прямих іноземних інвестицій (ПІІ) у минулі роки. У 2021 році країна спостерігла рекордний приріст ПІІ, які досягли 6687 млн доларів США. Однак у 2022 році через військові дії та економічну нестабільність обсяги інвестицій знизилися, але уже у 2023 році за перші дев'ять місяців року в економіку України було вкладено 4095 млн доларів США, що свідчить про початок відновлення інтересу інвесторів [4].

Аграрний сектор України продемонстрував стійкість та здатність адаптуватися до нових умов, незважаючи на військові дії та економічні труднощі. У 2021-2022 роках обсяги ПІІ в цей сектор значно перевищили показники попередніх років, що свідчить про зростаючий інтерес інвесторів до агропромислового комплексу. Наприклад, у 2019 році обсяг ПІІ в аграрний сектор становив приблизно 536,7 млн доларів США, що складало близько 1,55 % від загального обсягу ПІІ в Україні. Проте у першому кварталі 2020 року інвестиції скоротилися на 35,3 %, що демонструвало негативний вплив економічної ситуації на залучення капіталу.

Незважаючи на деякі коливання, аграрний сектор залишився пріоритетним напрямком для інвесторів завдяки своєму стратегічному значенню для економіки. У 2021 році обсяг капітальних інвестицій в аграрний сектор становив приблизно 49,1 млрд грн (близько 1,7 млрд доларів США), що свідчить про зростання інвестиційної активності. Прямі іноземні інвестиції в аграрний сектор залишилися на рівні 536,7 млн доларів США, що підтверджує стабільний інтерес іноземних інвесторів до цієї галузі.

У 2022 році аграрний сектор зазнав значного зниження інвестиційної активності: обсяг капітальних інвестицій скоротився на 39 % до 409660 млн грн, але прямі іноземні інвестиції залишилися на рівні приблизно 0,6 млрд доларів США, що демонструє певну стійкість інтересу інвесторів.

У 2023 році аграрний сектор отримав 78,8 млрд грн банківських кредитів на розвиток своєї діяльності, з яких 44,5 млрд грн було виділено за програмою «Доступні кредити 5-7-9%». Це свідчить про активізацію інвестиційної діяльності в умовах війни. Також спеціалістами було обстежено 274 тисячі гектарів сільськогосподарських земель, з яких 208 тисяч гектарів вже передано в користування аграрному сектору, що є важливим кроком для відновлення сільськогосподарської діяльності на безпечних територіях [7].

Таким чином, аналіз даних свідчить про те, що аграрний сектор України має потенціал для відновлення та подальшого розвитку, незважаючи на виклики, пов'язані з військовими діями та економічною нестабільністю. Для забезпечення сталого зросту інвестицій в цей сектор необхідні комплексні заходи, включаючи реформування законодавства, державну підтримку та розвиток інфраструктури. Лише при таких умовах аграрний сектор зможе реалізувати свій інвестиційний потенціал і стати важливим драйвером економічного зростання країни.

Для покращення інвестиційної привабливості аграрного сектору України необхідні комплексні законодавчі зміни та заходи, спрямовані на створення більш сприятливих умов для інвесторів. Основні напрями реформування законодавства включають удосконалення земельного законодавства, введення нових фінансових інструментів, адаптацію українського законодавства до європейських стандартів [11, 12, 13].

Удосконалення земельного законодавства є критично важливим для забезпечення прозорих та зрозумілих правил обігу земель сільськогосподарського призначення. Це передбачає спрощення процедур купівлі-продажу землі, зменшення бюрократичних перешкод та забезпечення правового захисту для інвесторів. Також важливо впровадити нові фінансові інструменти, такі як аграрні ноти, які дозволяють аграріям залучати інвестиції під заставу майбутнього

врожаю, що сприяє залученню додаткових фінансових ресурсів для розвитку агробізнесу [2].

Реєстрація експортерів аграрної продукції допоможе відокремити надійні компанії від новачків, що підвищить довіру інвесторів до учасників ринку. Крім того, адаптація українського законодавства до європейських стандартів у сферах санітарного і фітосанітарного контролю, а також екологічних стандартів, сприятиме інтеграції українських агропродовольчих товарів на міжнародні ринки.

Захист інтересів інвесторів є однією з головних задач реформування. Гарантії прав власності, забезпечення чітких механізмів захисту прав власності на землю та майно, є ключовими елементами, які дозволять знизити ризики для інвесторів. Впровадження системи публічного моніторингу земельних відносин і ринку земель, що дозволяє контролювати дотримання законодавства та запобігати корупційним схемам, також є важливим елементом реформ. Зменшення кількості бюрократичних процедур для отримання ліцензій та дозволів на ведення агробізнесу полегшить доступ до ринку для нових учасників.

Крім цього, підтримка малих і середніх фермерських господарств через створення програм підтримки може сприяти їх конкурентоспроможності на ринку і залученню інвестицій. Це особливо важливо для забезпечення сталого розвитку галузі та підвищення її загальної ефективності.

У ході дослідження було встановлено, що інвестиційна привабливість аграрного сектору України залежить від комплексу факторів, які охоплюють політичну, економічну, соціальну, технологічну, інфраструктурну та екологічну сфери. Аналіз показав, що незважаючи на значний потенціал аграрного сектору, його розвиток стримується через низку внутрішніх та зовнішніх проблем, таких як політична нестабільність, економічні труднощі, недостатня інфраструктура та вплив змін клімату [12].

Однак, у 2021–2023 роках спостерігається певна стійкість аграрного сектору навіть у складних умовах, пов'язаних з військовими діями та економічною кризою. Це свідчить про його здатність адаптуватися до нових викликів та залишатися важливим елементом економіки України. Водночас, для подальшого

зросту інвестиційної привабливості необхідні системні зміни, які забезпечать стабільність та довіру інвесторів.

Висновки з дослідження. Аналіз показав, що інвестиційна привабливість аграрного сектору України залежить від взаємодії різних факторів. Для покращення інвестиційного клімату необхідні комплексні заходи, включаючи реформування законодавства, державну підтримку, інвестування у новітні технології та розвиток інфраструктури. Лише за таких умов аграрний сектор зможе реалізувати свій інвестиційний потенціал і стати важливим драйвером економічного зростання країни. Успіх цих заходів залежить від спроможності влади, бізнесу та суспільства взаємодіяти для створення стабільних та сприятливих умов для інвестицій.

Перспективи подальших розвідок у визначеному напрямі. Аграрний сектор України має величезний потенціал для подальшого розвитку та може стати ключовим драйвером економічного зростання країни. Реалізація стратегічних заходів, таких як реформування законодавства, інвестування у новітні технології, розвиток інфраструктури та активна промоція продукції на міжнародних ринках, дозволить значно підвищити інвестиційну привабливість сектору. Успішна реалізація цих напрямів забезпечить стале зростання аграрного сектору, збільшення експорту та створення нових робочих місць, що матиме позитивний вплив на загальну економіку України. Лише за таких умов аграрний сектор зможе реалізувати свій повний потенціал і стати основою економічного благополуччя країни.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Аверчева Н. О., Єфремов А. О. Економічний потенціал впровадження екоінновацій у сільському господарстві Півдня України. *Агросвіт*, 2024. № 7. С. 87–96. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/3402/3438>.
2. Жовнірчик Я. Ф., Гусєв В. О. Удосконалення механізму формування інвестиційного клімату у сфері агропромислового комплексу України. *Публічне управління та регіональний розвиток*, 2022. № 18. С. 1079–1096.
3. Людвік І. І. Особливості інноваційного розвитку українських аграрних підприємств в сучасних умовах. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практичної діяльності*, 2023. № 2 (64). С. 119–134. DOI: 10.37128/2411-4413-2023-2-8.

4. Маргасова В., Вдовенко Н. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору з урахуванням структурних змін для груп суспільних інтересів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*, 2022. № 4 (32). С. 109–120. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-109-120](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-109-120).
5. Михайлик О. М., Бірак Є. В. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка і суспільство*, 2023. Вип. 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3350/3277>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86>.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Панкова Л. І., Камалова-Кутинець О. М. Аналіз тенденцій та перспектив залучення іноземних інвестицій в умовах економіки війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 6. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02>.
8. Скупський Р. М., Манцевич Ю. М., Мельничук Л. С. Новітня парадигма інвестиційних процесів аграрного сектору економіки. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2016. № 5. С. 99–107.
9. Skupskyi R., Zubkov R., Lyashenko V. Diagnostics of investment and innovation activity of enterprises: Methodical basis for strategic development of the region-leaders. *Economics and Finance*. Agenda Publishing House, London, United Kingdom. Issue 1, 2020. P. 54–69.
10. Стащук О., Деркач О., Лозовик В. Інвестиційний клімат України та напрями його покращення. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 1 (33). С. 52–60.
11. Стимулювання інвестиційно-інноваційних процесів в умовах сталого розвитку регіону: монографія / Зубков Р. С., Скупський Р. М., Завгородній А. В., Демчук Н. І. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2019. 369 с. ISBN 978-617-7421-81-3.
12. Skupskyi R., Lyashenko V. Investment context of steady development of agrofood sphere. [Інвестиційний контекст сталого розвитку агропродовольчої сфери]. *Socio-economic development of the regions in conditions of transformation. Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. P. 112–120. ISBN 978-83-66567-01-6.

REFERECES:

1. Avercheva N. O., Yefremov A. O. Ekonomichnyi potentsial vprovadzhennia ekoinnovatsii u silskomu hospodarstvi Pivdnia Ukrainy [Economic potential of implementing eco-innovations in agriculture in Southern Ukraine]. *Agrosvit*, 2024, № 7. P. 87–96. <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/3402/3438>.
2. Zhovnirchuk Ya. F., Husev V. O. Udoskonalennia mekhanizmu formuvannia investytsiinoho klimatu u sferi ahropromyslovoho kompleksu Ukrainy [Improvement of the mechanism for forming the investment climate in Ukraine's agro-industrial complex]. *Public Administration and Regional Development*, 2022. № 18. P. 1079–1096.
3. Ludvik I. I. Osoblyvosti innovatsiinoho rozvytku ukrainskykh ahrarnykh pidpryemstv v suchasnykh umovakh [Peculiarities of innovative development of Ukrainian agricultural enterprises in modern conditions]. *Economy, Finance, Management: Actual Issues of Science and Practice*, 2023. № 2(64). P. 119–134. <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-2-8>.
4. Margasova V., Vdovenko N. Investytsiine zabezpechennia rozvytku ahrarnoho sektoru z urakhuvanniam strukturnykh zmin dlia hrup suspilnykh interesiv [Investment support for the development of the agricultural sector considering structural changes for groups of public interest]. *Problems and Prospects of Economics and Management*, 2022. № 4(32). P. 109–120. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-109-120](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-109-120).
5. Mykhailik O. M., Birak Ye. V. Investytsiino-innovatsiina diialnist pidpryemstv v umovakh voiennoho stanu [Investment and innovation activity of enterprises under martial law]. *Economy and Society*, 2023. № 58. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3350/3277>. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86>.

6. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. (n.d.). *Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy* [Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Pankova L. I., Kamalova-Kutynets O. M. Analiz tendentsii ta perspektyv zaluchennia inozemnykh investytsii v umovakh ekonomiky viiny [Analysis of trends and prospects for attracting foreign investments in wartime economy]. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, 2022. № 6. <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02>.
8. Skupskiy R. M., Mantsevych Yu. M., Melnychuk L. S. Novitnia paradyhma investytsiinykh protsesiv ahrarnoho sektoru ekonomiky [The latest paradigm of investment processes in the agricultural sector of the economy]. *Scientific Notes of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 2016. № 5. P. 99–107.
9. Skupskiy R., Zubkov R., Lyashenko V. Diagnostics of investment and innovation activity of enterprises: Methodical basis for strategic development of the region-leaders. *Economics and Finance*, 2020. № 1. P. 54–69. London, United Kingdom: Agenda Publishing House.
10. Stashchuk O., Derkach O., Lozovyyk V. Investytsiyni klimat Ukrainy ta napriamy yoho pokrashchennia [Investment climate of Ukraine and directions for its improvement]. *Economic Journal of Lesia Ukrainka Volyn National University*, 2023. № 1(33). P. 52–60.
11. Zubkov R. S., Skupskiy R. M., Zavorodnii A. V., Demchuk, N. I. *Stymuliuvannia investytsiino-innovatsiinykh protsesiv v umovakh staloho rozvytku rehionu: Monohrafiia* [Stimulation of investment and innovation processes in the conditions of sustainable regional development: Monograph]. Mykolaiv : FOP Shvets V. M., 2019. ISBN 978-617-7421-81-3.
12. Skupskiy R., Lyashenko V. Investment context of steady development of agrofood sphere [Інвестиційний контекст сталого розвитку агропродовольчої сфери]. In *Socio-economic development of the regions in conditions of transformation: Monograph* (pp. 112-120). Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. ISBN 978-83-66567-01-6.

Надійшла до редакції 18.12.2024 р.